

PS

Tere Tallinna!

Viron pääkaupunkia ei kutsuta syyttä Itämeren helmeksi. Tallinna kätkee sisäänsä edullista ruokaa, juomaa ja mukavaa tekemistä kaikenikäisille.

Tässä museossa saa leikkiä

LASTENMUSEO: Miiamilla tarjoaa tekemistä leikki-ikäisille sisällä ja ulkona.

Lasten kanssa lomaillessa on hyvä olla kaksi suunnitelmaa, jos satuu satamaan.

Tallinnan keskustan liepeillä sijaitseva Kadriorgin lastenmuseo Miiamilla mahdollistaa tupla-suunnitelman, koska kohteessa riittää tekemistä sekä sisällä että ulkona.

Minttu ja Sampo Rikkilä saapuivat Tallinnaan ja lastenmuseoon isovanhempiensa kanssa Vantaalta. Viisivuotias Minttu ja kolmevuotias Sampo leikkivät museon piha-alueen kiipeilytelineissä.

- Tämä ei ole tyyppinen museo. Lapset ovat viihtyneet hyvin, kertoo isoäiti **Marketta Rikkilä**. Lasten mielestä mukavinta oli silti Tallinnan eläintarhassa.

MIIAMILLAN museon sisätiloihin tutustuminen alkaa jo aulasta, jossa tulijoita tervehtivät värikkäät tavarakaapit. Jokainen kaapinovi eri värinen ja kahvoja koristavat erilaiset eläin- ja kasvit. Muistaakoohan jälkikasvu kierroksen lopussa, mikä kaappi on oma?

Museota suositteluaan 3-11-vuotiaille. Suurinta osaa esineistä ei ole teljetty vitriineihin, vaan niitä voi käyttää alkuperäiseen tarkoitukseen eli leikkimiseen.

Kymmenien esineiden joukosta löytyvät puuauto, leikkimokki, kassakone, vanhoja lastenvaatteita ja purnukoita.

VIERAAT voivat piirtää ja askarrella museon tarjotessa välineet. Vetonaulana toimii urheiluteemaiseen huoneeseen kasattu muovinen hiihtolatu, jota voi hiihtää huoneen seinästä seinään.

- Hiihtäminen on kesäisin hyvin suosittua, opas **Tatjana Boeva** kertoo.

Museovierailu ei edellytä kieli- tai taitoa, mutta opastuskierros tarjotaan viroksi, venäjäksi tai englanniksi. Museon yhteydessä toimii huonekafe, josta saa tukevampaksi ruoaksi keittoa, joka maksaa 2,20 euroa. Pannukakun hinta on 1,90 euroa ja jäätelönannoksen 1,50 euroa.

Liput 2/3 euroa, perhelippu 6 euroa. Museo avoinna ti-su kello 12-18. L. Koidula 21C.

Lastenmuseon johtaja Tatjana Boeva sanoo, että museossa pärjää yksinkertaisella englannilla.

Isovanhempiensa kanssa Tallinnaan tulleet Minttu ja Sampo Rikkilä leikkivät lastenmuseon pihalla.

Viisivuotias Hanna Marshall testasi museossa sisällä hiihtämistä.

> Kolme vinkkiä perheille

1 Kalev Spa. Mikä olisikaan lapsille mielisempää kuin altaassa rypeminen. Sataman suunnassa sijaitsevasta kylpyläästä löytyy saunoja, uima- ja porealtaita, vesiliukumäkiä ja naamanhoito-osasto perheen "mutsille". 2-15,50 e. Aia 18.

eläviksi monipuolisessa alan teemamuseossa, jossa järjestetään myös teatteriesityksiä. 5-10 e. Lai 1.

3 Kalevin marsipaanimuseo. Lapset saattavat äityä lomalla villeiksi, ja kierroksia voi nostattaa raskaalla sokerihumalalla. Marsipaanimuseo on pikku sokeriherien herkkuohjelma, joka esittelee yli 200 hahmoa, kuvaa ja kakkua. Marsipaanimuseoita on valettu myös myyntiin. 0 e. Pörgöväijä tee 6.

Lastenmuseota suositteluaan 3-11-vuotiaille.

Lastenmuseossa on tarkoitus leikkiä, ei vain katsella vitriininlasien läpi.

TERO KARJALAINEN
tero.karjalainen@iltasanomat.fi

KOLUMNI

Moderni Tallinna

KÄVIN Tallinnassa ensimmäisen kerran nuorena opiskelijajopikana keväällä 1997. Hienointa Tallinnassa oli, että siellä söi ja joi erittäin halvalla.

Viro oli itsenäistynyt muutamaa vuotta aikaisemmin, ja taloudellinen vapautuminen oli päässyt vasta käyntiin Neuvostoliiton sortohallinnon jäljiltä.

Ajan suosittu ostospaikka oli Mustamäen tori, jonne vyöryi suomalainen turistibussi toisensa perään aivan kuin satama-alueen viinakauppoihin nykyään.

OSTIN Mustamäen torin nahkatakkihiehellä nipun piraatti-cd-levyjä ja Adidaksen verryttelyhousut pilkkahinnalla. Verkkarit olivat liian isot, musta-oranssit, ja niiden sivuraita oli napitettu puntista ylös.

Nappilistaverkkarit olivat oman aikansa tyyliä, mutta mahdollisinta muotia. Pidin niitä koko seuraavan viikon koulussa, kunnes joku tyttö huomautti, että housut ovat aivan hirvät.

Kapitalismi oli 1990-luvun Virossa uutta ja raakaa. Piraattitavaroiden kaupassa oli isossa kuvassa kysymys tulonsiirrosta Adidakselta nahkatakkihiehelle. Hän tuskin tilitti urheilujätille rojalteja housujen kolmesta raidasta.

HUOKEAT hinnat houkuttelevat edelleen Viroon, mutta nyky-Tallinna on kulkenut pitkän matkan "porojen" ryyppykohteesta nykyaikaiseksi eurooppalaiseksi kaupungiksi.

Enää ei tarvitse lukea lehdistä suomalaisista, jotka menevät humalassa topperaan ja taskussa soi Säkkijärven polkka.

Kaupungin siluettia halkovat lasiset tornitalot, joiden uumenista löytyy niin hienoja hotelleja kuin kansainvälisiä luksusmerkkejä myyviä putiikkejakin. Raatihuoneen ympäristö vastaa täysin vanhojen sivistyskaupunkien ilmettä. Oikeastaan kaupunkilomalle ei kannata lähteä muualle kuin Tallinnaan. Kaupungista löytyy nykyisin kaikkea sitä, mitä vaikka Bryssel tai Kööpenhamina tarjoavat, mutta lähempää ja edullisemmin.

Myös me suomalaiset olemme -yllättävää kyllä- kehittyneet ehkä aiempaa sivistyneemmiksi matkailijoiksi. Enää ei tarvitse lukea lehdistä suomalaisista, jotka menevät humalassa topperaan ja taskussa soi Säkkijärven polkka.

Tallinnan-reissulle osataan onneksi jo kehittää vivahteikkaampia suunnitelmia kuin "ensin baariin ja sitten huoriin".

TAPASIMME Tallinnassa Euroviisuissa suomalaiset hurmanneet **Stig Rästan** ja **Elina Bornin**, jotka kertoivat seitsemän vinkkiä Tallinnan matkalle. Muusikkokokosikon suosikit löydät ohessa olevan leiman alta.

Hyvää lomareissua viehättävään etelänaapurimme!

> Lautat melko samanhintaisia

ECKERÖ

Aamiaisbuffet: 9/14 e*
Illallisbuffet: 22 e (ei sisällä alkoholi-juomia)*
Oluttuoppi: 4,90 e / 0,5 l
Kuohuviini: 6 e / 0,2 l
Olutlaatikko: 14,20 e / 24 tölkkiä
Fazerin suklaalevy: 3,50 e / 250 g
Lakritsapiiput: 6,50 e / 340 g
Reittilippu Helsinki-Tallinna-Helsinki: Kansipaikka alkaen noin 48 e.**

lijuomia)*
Oluttuoppi 5 e / 0,4 l
Kuohuviini 6 e / 0,2 l
Lakritsapiiput 5,50 e
Fazerin suklaalevy: 7,95 / 3x250 g
Olutlaatikko 10,90 e / 24 tölkkiä
Reittilippu Helsinki-Tallinna-Helsinki: Alkaen noin 48 e**

VIKING XPRS

Aamiaisbuffet: 10 e*
Illallisbuffet: 25 e*
Oluttuoppi: 5,50 e / 0,56 l
Kuohuviini 6 e / 0,2 l

Olutlaatikko: 15,90 e / 24 tölkkiä
Fazerin suklaalevy: 3,75 e / 250 g
Lakritsapiiput: 6 e / 340 g
Reittilippu Helsinki-Tallinna-Helsinki: Alkaen noin 44 e.**
*Ennakkohinta aikuisilta.
Reittilippu Helsinki-Tallinna-Helsinki: Alkaen noin 48 e*

*Ennakkohinta, alaikäisille lapsille ja nuorille halvempat hinnat.
** Meno eri päivänä kuin paluu. Hinnat vaihtelevat päivän ja varaustilanteen mukaan jopa kymmeniä euroja.

Lembit on yksi harvoista toisesta maailmansodasta ehjänä selvinneistä sukellusveneistä.

”Salaperäinen ja tyylikäs”

HUIPPUKOHDE: Viron euroviisukaksikko Stig Rästa ja Elina Born suosittelvat suomalaisille Tallinnan Merimuseota.

Ilta-Sanomien pyysi Viron euroviisukaksikkoa **Stig Rästää** ja **Elina Bornia** valitsemaan Tallinnasta oman suosikkikohteensa. Valinta osui Merimuseoon.

– Kun vilkaiset ympärillesi, museo on jollain tapaa salaperäinen ja tyylikäs, Rästa kuvailee.

Toukokuussa 2012 avattu Merimuseo kohosi nopeasti Viron suosituimmaksi museoksi. Tallinnan lentosatamassa sijaitseva kohde on lassoanut kolmen toimintavuotensa aikana jo lähes miljoona vierasta.

Vanhaan vesitasohalliin rakennettua pysyväisnäyttelyä hallitsee Englannissa rakennettu Lembit-sukellusvene, jonka massiivista ulkoasua ei tarvitse tyytyä ihailemaan pelkästään ulkoapäin.

Peräti 75 vuotta palvelleeseen sukellusveneeseen laskeudutaan pyöreästä luukusta. Vaikka klaustrofobinen sukellusveneeleokuvaklassikko *Das Boot* olisi nähty, tilan ahtaus yllättää.

Veneessä joutuu kävelemään kyykyssä, eivätkä miehistön punkat ole paljon puistonpenkkiä suurempia. Miten niillä on voinut nukkua?

JOS museo on tullut nuohottua jo aiemmalla reissulla, Merimuseo tarjoaa vaihtuvan näyttelyn, joka onnistuu olemaan erittäin kiinnostava, moniaistillinen elämys.

Ui tai uppoa -näyttely esittelee erilaisia veden aiheuttamia luonnonilmiöitä. Havainnollisessa

Simulaattorin jälkeen ymmärtää sen, miksi laivojen lattiat on päällystetty kokolattiamatolla, eikä laminaatilla: kallistuneessa laivassa laminaatti muuttuu luistinradaksi, matto ei.

näyttelyssä voi esimerkiksi testata omin käsin, kuinka kova vedenpaine vallitsee valtameren syvyydessä.

Suuri osa suomalaisturisteista palanee Virosta kotimaahan laivalla. Ennen paluumatkaa tunnelmaa ”nostaa” karmea simulaattori, jossa voi testata, millä tuntuu pelastautua uppoavasta laivasta.

Halliin on rakennettu patkka

laivan käytävää, jonka kallistus on 26 prosenttia. Katastrofitunnelmaa tehostavat räpyvalot ja hälytysäänet.

Hyvässä kohteessa tajuaa aina jotain uutta. Laivaonnettomuussimulaattorin jälkeen ymmärtää sen, miksi laivojen lattiat on päällystetty kokolattiamatolla, eikä laminaatilla: kallistuneessa laivassa laminaatti muuttuu luistinradaksi, matto ei.

NIIN kiehtova paikka kuin Merimuseo onkin, laulaja Elina Born tunnustaa hieman yllättäen olevansa museossa ensimmäistä kertaa.

– Täällä näyttää upealta. Taidan kurkata ympärilläni.

Lentosataman Merimuseo avoinna ma–su kello 10–19. *Ui tai uppoa* -näyttely avoinna 26.7. saakka. Opattektestejä ei ole kirjoitettu suomeksi. Liput 7/14 e.

TERO KARJALAINEN

Elina Born ja Stig Rästa edustivat Viroa euroviisuissa keväällä.

Sukellusvene Lembitin sisätilat.

> ”Pikku kakkosen tietävät kaikki”

MUUSIKKO Stig Rästä teki Euroviisuissa vaikutuksen monipuolisella Suomi-tietoudellaan toukokuussa.

Rästa tuntee suomalaista musiikkielämää ja televisiotarjontaa paremmin kuin moni suomalainen.

– Kun olin pieni, kaikki virolaiset katsoivat suomalaista televisiota. Nämme sitä kautta vähän toisenlaista maailmaa kuin meidän elämämme olivat, Rästa sanoo.

Lempisarjakseen Rästa, 35, nimeää *Trabant Expressin*, joka oli 1990-luvulla esitetty suomalainen sketsisarja.

Sarjassa esiintyi kaksi itäsakslaisista toimittajaa (**Santeri Kinnunen** ja **Kari Hietalahti**), jotka lähettivät piraattiohjelmaa omasta tv-keskuksestaan.

– Pienempänä katselin myös *Frank Pappa Show*’ta, *Hyviä, pahoja ja rumia* ja *Pikku kakkosta*, jonka biisin tietävät minun ikäisistäni

kaikki.

Komediasarjoista Rästa piti myös **Pirkka-Pekka Peteliuksen** ja **Aake Kallialan** *Pulttihoista*.

Katso ja kuuntele, kun Stig Rästa laulaa Pikku kakkosen tunnussävelmään.

> Kuusi vinkkiä kulttuurin rakastajille

1 Kohvik Sinilind. Tutustumisen arvoinen populaarimusiikkiravintola vanhassa kaupungissa. Ohjelmisto on indiepainotteinen, joten ”Sinilinnussa” voi tsekata, kuinka Viron pop- ja rockintamalla jytisee. *Müürivahe* 50.

2 Tallinnan meripäivät 17.–19.7. Meriaiheinen viikonloppu koostuu kymmenistä tapahtumista, jotka liittyvät tavalla tai toisella mereen. Piritin satamasta perjantai-iltaan 17.7. liikkeelle lähtevä ja Tallinnan satamat kiertävä laivaparaati on lienee näkemisen arvoinen kansainvälinen aluskavalkadi.

3 Kumu. Viron arkkitehtuuriltaan korkeatasoinen taidemuseo esittelee uutta ja vanhaa taidetta. **Raymond Pettibonin** (USA) ja **Marko Maetammin** (Viro) *Kotona ja vieraisa* esillä nykytaiteen galleriassa 13.9. saakka. 3–6 €. *Weizenbergi* 34.

4 Tallinnan raatihuone. Lokakuun alkuun saakka esillä oleva taidenäyttely esittelee vanhojen eurooppalaisten mestareiden maalauksia 1600–1800-luvuilta. Taitelijoihin lukeutuvat **Lucas Cranach**, **David Teniers** ja **Jakob Savery**. 6/14 €. *Raekoja* 1.

5 Energian oivalluskeskus. *Avaruuden äänet* – *Näyttely maailmankaikkeudesta* vie vierailijan astronauttien maailmaan. Avaruustutkimuksen historiaa valotetaan maisemakuville ISS-avaruusasemalla tehtyjen äänitallenteiden avulla. Näyttelyn vetonaula lienee rakettisimulaattori, jossa saa kokea millä tuntuu, kun Maasta lähdetään vauhdilla avaruuteen. Avoinna 31.8. saakka. 3/7/9 €. *Pöhiba pst* 29.

6 Kadriorgin taidemuseo. Barokkilinna kätkee uumeniinsa mittavan kokoelman länsieurooppalaista ja venäläistä taidetta 1500–1900-luvuilta. 5,50 €. *Weizenbergi* 37.

Paikka huipulla

RAVINTOLAT:

Tallinnan kesä avautuu komeasti maisemaravintoloista.

Talvi pitää suomalaisen visusti maan kamaralla, joten Tallinnan kaunista kesää kannattaa katsella yläilmoista. Korkeuksiin nouseminen onnistuu miellyttävimmän maisemaravintoloissa.

Moni palkansaaja katselee Swisshotelia edullisemmasta majoituksesta käsin, mutta ylös näköalavintolaan Horisonttiin pääsevät myös muutkin kuin firman rahalla nukkuvat hotellivieraat.

Hotellin ala-aulasta lähtee hissi, joka sinkoa tulijan 29. kerrokseen. Ylhäällä avautuu korkeanpaikkamaisesta taustasta juovuttava kaupunki- ja merinäköala.

RAVINTOLA on Tallinnan muuhun hintatasoon verrattuna tyyriinpuoleinen. Alkuruokina tarjotaan hienostuneita eväitä, kuten viiriaisinta, rapu cancellonia ja lohta. Hinnat vaihtelevat 13–18 euron välillä.

Pääruokien hinnat vaihtelevat maissikanan 24 eurosta 30 euron lampaankareeseen. Jälkiruoat maksavat kymmenen euron kahta puolen.

Elämä on toisaalla, mutta sinne pääsee taksilla.

Edullisemmin näköalaan tutustu tilaamalla eväät baarin pikku-ruokalistalta (3–13 euroa). Kyyti-pojaksi maistuu jokin Cairoskan kaltaisista klassikkodrinkeistä, joita hienostunut ja ystävällinen henkilökunta sekoittelee janoiselle noin kymmenen euron hintaan.

MIKÄLI korkealla pelottaa, kannattaa laskeutua merenpinnan tasalle. Merinäköalasta saa maksaa asuntoa ostaessa itsensä kipeäksi, joten aavaa kannattaa ihailla rantaravintolasta.

Vanha sanonta kertoo, että ”elämä on toisaalla, mutta sinne pääsee taksilla”, ja se pätee tässäkin tapauksessa.

Noin puolen tunnin taksimatkan päässä, Koillis-Talinnassa sijaitsee rantaravintola Paat, josta näkee sekä Tallinnan siluettin että Suomenlahden. Pääruoaksi veden äärellä kannattaa tilata sitä, mitä

Horisont ei ole Tallinnan halvimmasta päästä. Klassikkodrinkit kuten Cairoskan maksavat ravintolassa noin kymmenen euroa.

merestä nousee. Kokin kala-annos risotolla ja ranskalaistyypillisellä rapukeitolla verottaa asialliset 15 euroa.

Horisont: Tornimäe 3.
Paat: Rohuneeme tee 53.

> 6 ravintolavinkkiä Tallinnasta

1 Viinibaari Shvips. Trendikkäissä ”Tallinnan Puna-vuoressa” Kalamajassa sijaitsevan viinibaarin valikoimiin kuuluu yli sata viiniä. Juomista voi tasoa ostamalla tiskille kauniisti esille laitettuja juustoja, patonkia, oliiveja ja makkaraa. *Telliskivi 51.*

2 Grill House Revalia. Ravintolaa ei voi suosittelua kuin

Shvips sijaitsee trendikaupunginosassa Kalamajassa.

sijainnin vuoksi. Raatihuoneen vastapäätä, vanhan kaupungin ydinkeskustassa sijaitseva Revalia tarjoaa hyvän sään sattuessa aurinkoisien terassien. Varma valinta: liharuoka ranskalaistyylinen peruoniilla. *Raekoja plats 8.*

3 Vegan Restoran V. Yksi Viron harvoista, ellei ainoa pelkästään kasvisruokaa tarjoava ravintola. Pääruokalistalta löytyy curry-, pasta- ja tofu-ruokia, jotka maksavat 5,90–8,30 euroa.

Sijaitsee kätevästi vanhassa kaupungissa. *Tall Rataskaevu 10.*

4 Al Bastione. Kun matkaseurue ei pääse yksimielisyyteen ruokapaikasta, kannattaa mennä italialaiseen. Pizzeria maistuu sihtisuomallekin syömämiehelle tai naiselle. Al Bastione on kukkaroystävällinen valinta, josta saa myös helposti alas painuvia hiiligrilliruokia, kuten naudanfilettä. *Viru 23.*

5 Kelm. Paikallisten uudeksi ja ”cooliksi” tituleeraama baari vanhassa kaupungissa. Kapakan

Päivän keitto on Grill House Revaliassa kevyt vaihtoehto.

edustalle ei ole parkkeerattu suomalaisen eläkeläisyhdistyksen tilausmatkabusseja, vaan asiakaskunta koostuu paikallisista nuorisista aikuisista. Sijaitsee sivukadulla, jonne suunnistaminen palkitsee. *Vene 33.*

6 Café Amigo. Harhaanjohtavasti kahvilaksi nimetty Viru-hotellin yökerho on vahva vaihtoehto niille, jotka haluavat juhliä pikkutunneille saakka. Asiakaskunta koostuu paikallisista bilettäjästä ja hotellivieraista. Elävää musiikkia. Hotellivieraan näkökulmasta katsottuna paikan ehdoton valtti on lyhyt matka nukkumaan. *Viru väljak 4.*

Horisontin tarjoilija Laura Lindt vastaa paikan ystävällisestä palvelusta.

> Tallinnan-laivat vertailussa

ILTA-SANOMAT vertaili kolmen Tallinnan-laivan yleisilmeen, viihdetarjonnan ja buffetit.

Eckerö

Plussat:
▶ Lähtöselvitys sujuu rivakasti Helsingin Länsiterminalissa jonosta huolimatta.
▶ ”Hotellimainen” buffetaamainen, jossa runsas valikoima juustoja, leikkeleitä, vihanneksia, jogurttia, marjoja ja mehuja.
▶ Aamiaisen erikoisuus oli paikan päällä paistettu räiskäleht.
▶ Laivan yleisilme on siisti, sisustus on skandinaavisen vaalea.
▶ Elävä tanssiorkesteri.
▶ Laivan keulassa sijaitsevan tanssiravintolan merinäköala.

Miinukset:
▶ Ruisleipä puuttui aamiaiselältä.
▶ Kahvi maistui dieselojlyltä.
▶ Aamiaistarjonnassa ei mädin tapaista luksusta lukuun ottamatta ollut kuin joitain juustoja.
▶ Täyteen pakkautunut ravintolasi oli meluisa.

Viking Xpress

Plussat:
▶ Notkea lähtöselvitys Tallinnassa.
▶ Illallisbuffetin jono veti hyvin, vaikka sali myyty viimeistä sielua myöten täyteen.
▶ Alkupalatarjonta oli monipuolinen: lihaa, kalaa, äyriäisiä ja mätää. Erikoisuutena tanskalaistyyppiset voileivät.
▶ Runsaat jälkiruokapöytä.
▶ Valoisia buffetsali.
▶ Viihtyisiä aurinkokansi.

Miinukset:
▶ Sokkeloinen laiva ja pimeät ravintolat.
▶ Buffetkahvi maistui litkulta.
▶ Ruoassa oli liikaa suolaa.
▶ Buffetin pääruoat raskaita uuni-ruokia, lihaa, kermaperunoita ja muusia. Raikasta salaattia kaipaasi enemmän.

TallinkSilja Superstar/Star

Plussat:
▶ Parhaat aikataulut kahdella laivalaamuvaihtelulla ilta- ja aamu-

Vertailussa paljastui, että laivojen buffetien heikkous on kahvi: se oli joka paikassa kelvotonta.

▶ Nopea kyyti, kahdessa tunnissa perillä isolla laivalla.
▶ Autolla vaivatonta lähtöselvitys ja pääsy laivaan kummassakin päässä.
▶ Starin buffet-ravintola keulassa tilava, valoisa ja tunnelmallinen.
▶ Superstarin monen kerroksen keularavintola viihtyisä ja ”laivamainen”.

▶ Laivamarketeissa hyvät valikoidut ja edulliset – Tallinnassa ei välttämättä tarvitse käyttää aikaa

tuliaisjuomien ja -karamellien etsintään.
Miinukset:
▶ Superstarin buffet-ravintola ahdas ja ruuhkainen.
▶ Iltapäivän päivällisbuffet automiehelle kallis ja arkinen (viini ja olut hinnassa mukana).
▶ Pahvimukikahvit buffet-ravintolassa eivät maistuneet kummasakaan laivassa, vikaa oli mukien lisäksi kahvissakin.

TERO KARJALAINEN, PERTTI KOSKINEN

Suomalaisturistit Eva-Stina Oikia ja Sara Pelkonen tulivat Turusta lomamatkalle Tallinnaan.

”Ruotsalaiset eivät kuljeta vettä”

OSTOKSET: Suomalaiset rahtaavat kotiin kaljaa, ruotsalaiset eivät, Superalkon johtaja sanoo.

KUN on kysyntää, on myös tarjontaa. Markkinatalouden kultainen sääntö pätee Tallinnan satamassa, jonne on viime vuosina pelmahtanut lukuisia viinakauppoja.

Suomi-poikaa ja -tyttöä tervehtivät satamassa ainakin Sadama Market, Alkopörssi ja Suomenlaivojen lähtöpaikkojen lähelle usean myymälän voimin levittänyt Superalko.

Superalko lienee näistä tunnetuin. Aiempina vuosina se on haalinut asiakkaita muun muassa palkittamalla linja-autonkuljettajia siten, että kuljettajat saavat ostoksistaan alennusta tuodessaan kauppaan asiakkaita. Ei siis ole ihme, että ruuhkaisimpina sesonkiaikoina – juhannuksen ja joulun alla – turistibusseja käy Superalkossa jopa sata päivässä.

Nytkin suuri osa Superalkon asiakaskunnasta vaikuttaa suomalaisilta, mutta joukkoon mahtuu myös niin ikään kalliin viinan maasta tulevia ruotsalaisturisteja.

Superalkojen satama-alueen kauppojen johtaja Imre Poll.

Miten suomalaisten ja ruotsalaisten ostokset eroavat toisistaan, Superalkon satama-alueen kauppojen johtaja Imre Poll?

– Ruotsalaiset eivät kuljeta vettä.

Mitä se tarkoittaa?

– Kun ruotsalainen bussi on käynyt, sen jälkeen huomaa,

että viskihihlyllä on tyhjenetty. He ostavat laadukkaita tuotteita, viiniä, viskiä, konjakkia. Myös suomalaiset ostavat laadukkaita tuotteita, mutta suomalainen ostaa kotiin myös kaljaa.

TERO KARJALAINEN, MIIKA VILJAKAINEN

> Tämä on suomalaisten ja ruotsalaisten ero

RAVINTOLA Olde Hansassa työskentelevä tarjoilija **Kätlin Kukebal** näkee työssään paljon suomalaisia ja ruotsalaisia asiakkaita. Hän sanoo pitävänsä molemmista, mutta myös eroja löytyy.
– Suomalaiset tykkäävät juoda olutta, lonkeroa, sideriä, kuivaa sideriä. Ruotsalaiset eivät tiedä, mitä lonkero ja sideri ovat, vanhassa kaupungissa työskentelevä Kukebal selvittää.

Toinen kulttuuriero liittyy siihen, millaisena nauttanliha halutaan lautaselle.
– Suomalaiset tykkäävät nauttanlihasta, joka on kypsää. Eivät tykkää mediumista tai raa’asta. Liian punaista.

Kätlin Kukebal on tarjoilija keskiaikaisteemaisessa Olde Hansa-ravintolassa.

RUOKARAJOITTEITA suomalaisilla on myös enemmän kuin länsinaapureilla.

– Suomalaiset ovat allergisia, josta he myös meille sanovat. On laktoosia, gluteiinia ja voita. Ruot-

IS TV
KÄTLIN SELVITTÄÄ SUOMALAISTEN JA RUOTSALAISTEN EROAVAISSUUKSIA OSOITTEESSA ISTV.FI

salaiset eivät sano, ovatko he allergisia, Kukebal sanoo. Kukebal ei osaa sanoa, kummat ovat enemmän humalassa, suomalaiset vai ruotsalaiset.

– Molemmat tykkäävät snapsilla, molemmat tykkäävät viinistä, olutta menee. Molemmat ovat hyviä asiakkaita, kun he ovat vähän humalassa. Kaikki on kunnossa, kaikki on niin ihanaa!

Estonian Golf tarjoaa pisimmillä väylillä huikeaa maisemaa Suomenlahden rantatyrskyihin saakka. Erikin avaus jäi vähän lyhemmäksi.

PERTTI KOSKINEN

”Älä lyö mereen asti!”

GOLF: Villiä tanssia voi Tallinnan-reissulla nähdä muuallakin kuin yökerhossa – vaikkapa porukan ensimmäisen birdien jälkeen Estonian Golfissa!

Tallinnassa ei olisikaan nykyisen kaltaisia, hienoja golfkenttiä, elleivät juuri suomalaiset pelaajat olisi keksineet, että Suomenlahden tuolla puolen voi juhlaa urheilullisesti ulkosallakin. Matkaahan ei ole paljon: laiva-reissun jälkeen käännetään auton keula joko vasemmalle *Estonian Golfiin*, oikealle *Niitväljaan* tai hurautetaan etelään *Suurestaan*. Kaikki kolme komeaa golfkenttää ovat alle puolen tunnin ajomatkan päässä satamasta.

Vaivattomimmin virolaiseen golfunnelmaan todella pääsee lähemällä reissuun omalla autolla. Toki bāgin voi reipas golfaja kuljettaa laivaan jalkamiehenäkin ja hurauttaa kentälle taksilla. Valmiita golfmatkapa-kettejakin laivayhtiöllä on tarjolla.

si kuin saman porukan ”kävelymatkaliput”.

Juuri juhannuksen jälkeen viiden hengen golfporukkamme maksoi edestakaisista laivalipusta 175 euroa – auto mukaan lukien.

Porukkamme äänesti Tallinnan kentät järjestykseen Estonia, Niitvälja, Suuresta – mutta Niitväljan upea ja haastava saarigriini sai kaikilta erityismaininnan. Perehtyneimmät golfarimme liputtivat haastavan ja kauniin Estonian rantakentän puolesta.

Kentät ovat hyvin suunniteltuja, kiinnostavia ja hyvin hoidettuja, ja palvelut tasokkaita. Sen mukaisia, Suomen tasoisia, ovat kyllä sitten hinnatkin – kalliit Viron yleiseen hintatasoon tottuneille.

Estonian golfinkaan 89 euron kierros ei kuitenkaan kerran kesässä kirpaise. Se on joka euron arvoisen – ja ehkä konttiin mahtuu lohdukkeeksi bāgin lisäksi Superalkosta se ylimääräinen kaljaloota.

PERTTI KOSKINEN

PERTTI KOSKINEN

Niitväljan maisemissa on männikköä ja komeita lampia, jollaiseen tämänkin Sepon pallo lopulta päätyi.

FAKTAT

Estonian Golf & Country Club
Sijainti: Autolla puolisen tuntia Tallinnasta itään
Osoite: Manniva, Jöelähtme 74217, yhteys: p: +372 60 25 291, e-mail: info@egcc.ee

Kierroksen hinta: Sea Course 89 €, Stone Course (9 reikää) 59 € (2x9)

Niitvälja Golf
Sijainti: Autolla puolisen tuntia Tallinnasta länteen
Osoite: Keila vald 76624 Harjumaa, yhteys: www.niitvaljagolf.ee, e-mail: info@niitvaljagolf.ee, p: +372 6780454

Kierroksen hinta: 69 euroa

Suuresta Golf
Sijainti: Noin 20 minuuttia autolla Tallinnasta Tarton suuntaan
Osoite: Suuresta, Rae vald. 75302, yhteys: p: +372 507 7470, e-mail: caddiemaster@golfest.ee

Kierroksen hinta: pe-su 58 €, ma 39 €, ti-to 48 €

Näsinneula jää toiseksi

ELÄMYKSET: Tallinnan tv-tornin huumaavasta korkeudesta voi nauttia myös turvallisesti.

KESÄKUUN alun onnettomuus jätti ikävän maun Tallinnan televisiotornissa järjestettävään köysilaskeutumiseen, mutta tornin hulpean korkeuden voi kuitenkin todeta myös vähemmän riskaabelilla tavalla: kävelemällä turvavaljaissa näköalatasanteen reunalla.

Köysilaskeutumisessa sattuneessa onnettomuudessa loukkaantui kaksi suomalaista, kun heidät laskettiin liian nopeasti maahan.

PIRITAN kaupunginosassa sijaitsevan tv-tornin piikki kohoaa 312 metriin, näköalatasanne sijaitsee 175 metrissä. Tampereen maamerkinä Näsinneulassa vierailaan 134,5 metrin korkeudessa.

IS testasi reunallakävelyn. Ylle puettiin nelipistevaljaat, joihin kiinnitettiin turvavaijeri reunalla johtavalla ovelta. Vaijeri vaihdettiin varsinaiseen, kiskoilla liukuvaan vaijeriin vasta lähempänä varsinasta kävelypaikkaa. Reunalle ei saanut turvallisuusyistä ottaa mitään tavaroita mukaan.

Näköalatasanteen ulompaa osaa reunustaa vain matala kaide. Tasanne kävellään ympäri vaijerin liukuessa kiskoja pitkin.

Reunakävelyn vetänyt **Johann Saarts** hoiti turvajärjestelyt IS:n vierailun aikana huolellisesti, eikä edes 25 metrin sekuntivauhtia puhaltautunut tuuli saanut tuntemaan oloa turvattomaksi.

Kävelyn aikana Saarts kertoi

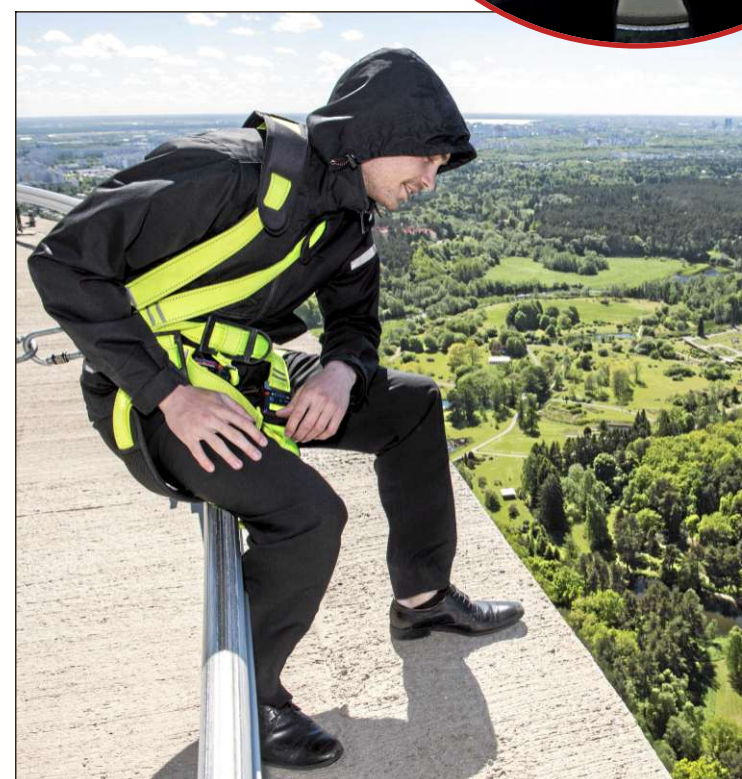
tasanteelta avautumista näkymistä. – Hyvällä säällä tornista voi nähdä noin 80 kilometrin päähän Helsinkiin saakka.

TELEVISIOTORNILLA on virolaisille suuri kuvainnollinen merkitys. Viron itsenäisyypäivänä elokuussa 1991 Neuvostoliiton tankit yrittivät ajaa tornin pihalle, mutta virolaisten muodostama ihmisketju esti valtausyrityksen.

Torni valmistui Moskovan olympialähetysiksi varten vuonna 1980. Läheisessä Piritan satamassa järjestettiin olympialaisten purjehduslajit.

Tornissa on edelleen joitain televisiolähettimä, mutta pääosin se on matkailu- ja seikkailuelämyskäytössä.

Kloostrimetsä tee 58 A. Peruslippu 5/8 e. Reunakävely 20 e, köysilaskeutuminen 49 e.

Näkymä televisiotornin tasanteelta on päätä huimaava.

Televisiotornin piikki kohoaa 312 metriin ja näköalatasanne sijaitsee 175 metrissä.

JOONAS SALO

> 5 vinkkiä vapaapäivään

1 Kadriorgin tenniskeskus. Mikä olisikaan kivempi tapa lomailla kuin tenniksen pelaaminen? Keskuksen 14 massakenttää sijaitsee reilun kahden kilometrin päässä Tallinnan keskustasta. 14–19 e / tunti. L. Koidula 38.

2 Piritan uimaranta. Euroviisumuisikko **Elina Born** kertoi IS:lle viettävänsä vapaapäivää mieluiten rannalla. Vietä sinäkin ja bongaa Elina. Löhöilyn lisäksi Tallinnan suurimmalla ja suosituimmalla rannalla voi pelata beach volleyta. *Merivälja tee 5.*

3 Tallinnan ampumarata. Muistatko *Polisiopisto*-elokuvaan asehullun kahelin **Eugene Tackelberryn**? Taktikalise Laksminse Keskuksessa voit elää hetken

JOONAS SALO

Kadriorgin tenniskeskus on parin kilometrin päässä Tallinnan keskustasta.

oman elämäsi Tackelberrynä. Arsenaliin kuuluu muun muassa AK47 (Kalasnikov), .44 Magnum-revolveri ja pumppuhaukko. 50–150 e. *Kopli 103.*

4 Viimsin seikkailupuisto. Tallinnan naapurikunnassa sijaitsevan Viimsin seikkailupuiston selviytymisradat tarjoavat jännitystä kaikenikäisille. Noin puoliosta tuntia kestäville radoilla kiipeilläään ja

liuutaan pisimmillään 250 metrin köysirata. 5–18 e. *Karulaugu tee.*

5 City Bike. Ellei halua rajata omaa munamankeliaan lautalla Tallinnaan, pyörän voi myös vuokrata. Pyöräretkelle suunnataan tietysti keskustasta koilliseen eli Piritan suuntaan. Vastaan tulee uimaranta ja kaksi kilometriä pitkä rantakatu. 12 e / 6 tuntia. *Vene 33.*